

אש מחתה של יוה"כ נוטלו ממזבח החיצון

נתבאר שהיו נוטלים גחלים מהמזבח החיצון, לתת אותם על מזבח הקטורת בכל יום. וכמו כן נתבאר, שהיו מדליקים את המנורה, מאש המזבח החיצון.

ולעיל נתבאר, שכמו כן, הגחלים שכחן גדול נוטל ביום הכפורים להקטיר עליהם לפני ולפנים נוטל אותם מעל המזבח החיצון.

מתחילה רצו לומר, שעניין זה למד בגזרה שווה, שכן בעניין הדלקת המנורה נאמר לשון אש [כפי שנתבאר לעיל] וכמו כן בעניין חיתוי גחלים לצורך הקטורת של יום הכפורים נאמר לשון אש "וְלָקַח מִלֵּא הַמִּחְתָּה גַּחְלֵי אֵשׁ" (ויקרא ט"ז י"ב). ומעתה, כשם שאת המנורה היו מדליקים מאש מזבח החיצון, כך במחתה היו חותים גחלים ממזבח החיצון.

אולם דחו זאת, כי כמו כן נאמר לשון אש גם בקטורת של כל יום [כפי שנתבאר לעיל], ויש ללמוד ממנו בגזרה שווה, שכשם שאת הקטורת של כל יום היו נותנים ממזבח הפנימי על גבי גחלים מהמזבח הסמוך לו [הוא מזבח החיצון], כך קטורת יום הכפורים תהא על גבי גחלים מהמזבח הסמוך לו [הוא המזבח הפנימי].

ומסקנת הגמרא, שעניין זה, שהגחלים של קטורת יום הכפורים לפני ולפנים היו באים מהמזבח החיצון, למד ממה שנאמר בהם, "וְלָקַח מִלֵּא הַמִּחְתָּה גַּחְלֵי אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ [ומהיכן] מִלְּפָנֵי ה' [מצד מערב^א] וּמִלֵּא חֲפָנָיו קִטְרֶת סַמִּים דָּקָה וְהֵבִיא מִבֵּית לְפָרְחָת" (ויקרא ט"ז

מערכות. (א) ויש לומר כיון דלא היה צריך ליקח שום גחלים למנורה, אלא להדליק הפתילות בעלמא, לא מסתבר שיעשו בשביל זה מערכה, ולא מסרן הכתוב אלא לחכמים. (ב) ועוד יש לומר מדכתיב "תמיד", שמע מינה שמדליקין אותה מאש הדולקת תמיד, והיינו ממערכה גדולה, דאי עבדינן לה מערכה בפני עצמה, מאי איצטריך שתהא דולקת תמיד. [תוס'].]

^א הקשה ר"י, מאי שנא דהכא אמרינן "לפני ה'" כנגד הפתח במערכה, וכן בנר מערבי פרק שתי הלחם. וגבי תנופה פרק כל המנחות באות מצה אמרינן "לפני ה'" במזרח. וגבי שחיטה נמי כתיב "לפני ה'", ושרינן בכל מקום בעזרה. ותיירץ ר"י, דגבי שחיטת קדשים קלים כתיב "לפני ה'" למעוטי בחוץ, אף על גב דנאכלין בכל העיר, שחיטתן לפני ה' בפנים במזרח. וכן גבי תנופה. אבל בהני, מזבח ומנורה, אי לא אתי לאשמעינן במערב, "לפני ה'" למה לי. [] והקשה רבינו יצחק הבחור, מכל מקום מאי שנא דתנופה במזרח, ושחיטה בכל מקום בעזרה. ותיירץ, דודאי לפני ה' במזרח, כדדרשינן בסיפרי בפרשת נשא גבי תנופת איל נזיר לפני ה' במזרח, בכל מקום שנאמר לפני ה' הוי אומר במזרח, עד שיפרט לך הכתוב, וגבי שחיטת קדשים קלים לא כתיב לפני ה', אלא בסמיכה, ושמא סמיכה היא במזרח. ואם תמצא לומר שאינה במזרח, דילמא היינו טעמא, דגמרינן מקל וחומר משחיטה, או בהיקישא דוסמך ושחט, ושחיטה הויא בכל מקום, כדגמרינן באיזהו מקומן מקראי להכשיר כל הרוחות. ואפשר דאפילו סמיכת עולה היא בכל מקום בעזרה,